

**OMMAVIY TARTIBSIZLIKLARNI BARTARAF ETISH BO'YICHA YIG'MA
OTRYADLARNI TASHKIL ETISHNING ZARURIYATI.**

Nazarov Farrux Yakubovich.

Jamoat xavfsizligi universitet magistratura tinglovchisi.

Annotatsiya. *Ushbu maqolada ommaviy tartibsizlik va uni bartaraf etishda yig'ma otryadlarni tashkil etish ahamiyati haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar. *Globallashuv, fidoyilik, matonat, vatanparvarlik, mamlakat, harbiylar, ilm-fan, tartibsizlik.*

Bugungi shiddatli globallashuv va axborot xurujlari davrida milliy armiyamiz mingminglab o'g'lonlarimiz uchun chinakam mardlik, fidoyilik, haqiqiy vatanparvarlik maktabiga aylangani, hech shubhasiz, erishgan eng katta yutug'imizdir. Mamlakatimizda yoshlarni vatanparvarlik, milliy an'ana va qadriyatlarimizga hurmat ruhida tarbiyalash, ma'naviy yetuk va jismonan sog'lom barkamol avlodni voyaga yetkazish, zamonaviy harbiy san'at sirlarini o'rgatishda va raqobatdosh harbiy kadrlarni tayyorlashda respublikamiz oliy harbiy ta'lim muassasalarining roli beqiyosdir. Bugun mamlakatimizda harbiy ta'lim tizimini, harbiy ilm-fanni takomillashtirish, uni zamonaviy talablar va jahon standartlariga mos keltirish masalasiga davlatimiz rahbariyati tomonidan alohida e'tibor qaratilmoqda. Jumladan, har tomonlama yaxshi ta'minlangan, zamonaviy talablarga javob beradigan Qurolli Kuchlarni shakllantirish va rivojlantirish bo'yicha islohotlarni olib borishda harbiy kadrlar, birinchi navbatda, intellektual jihatdan yetuk, strategik va tahliliy fikrlashga qodir ofitserlarni tayyorlash vazifasi oliy harbiy ta'lim muassasalari ilmiy tadqiqot yo'nalishini belgilab bermoqda.

Ommaviy tartibsizliklar ijtimoiy hodisa sifatida jamiyat uchun jiddiy xavf tug'diradi. Ular turli sabablarga ko'ra paydo bo'lishi mumkin - ijtimoiy-iqtisodiy (oziq-ovqat yetishmovchiligi, fojiali inflyatsiya, umumiy ishsizlik va boshqalar), siyosiy (hokimiyatning o'zboshimchaliklari, demokratik erkinliklarning buzilishi, hukumat siyosatidan norozilik va boshqalar), etnik (milliy ozchiliklarning huquqlarining buzilishi yoki aksincha, mahalliy bo'lmagan etnik guruhlarining ijtimoiy hayotining muhim sohalari vakillarida ustunlik va boshqalar), diniy (turli dinlar vakillari o'rtasidagi kurash), jinoiy (jinoiy guruhlar o'rtasidagi ta'sir doiralarini qayta ko'rib chiqish uchun kurash) va boshqalar. Masalan, so'nggi paytlarda ekstremistik guruhlar, antiterroristik harakatlar va futbol muxlislari o'rtasidagi to'qnashuvlar keng tarqalmoqda.

Ommaviy tartibsizliklarni bartaraf etish jamiyatda tinchlik va xavfsizlikni saqlashning muhim maqsadi hisoblanadi. U jamoat joylarida buzg'unchi va noqonuniy xatti-harakatlarni bartaraf etish va oldini olish uchun turli chora-tadbirlar va strategiyalarni o'z ichiga oladi. Bunga samarali huquqni muhofaza qilish, jamoatchilikni

jalb qilish, jamoatchilikni xabardor qilish kampaniyalarini o'tkazish va ijtimoiy hamjihatlikni rag'batlantirish kiradi. Xavfsiz va uyg'un muhit yaratish orqali biz jamiyatdagi barcha shaxslarning farovonligi va xavfsizligini ta'minlay olamiz.

Bu borada Prezident Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil etilganining 26 yilligi va Vatan himoyachilari kuni munosabati bilan bayram tabrigida "Biz davlatimiz mudofaa qudratini har tomonlama oshirish, yetuk malakali harbiy kadrlar tayyorlashga bundan keyin ham alohida e'tibor qaratamiz. Ayni vaqtda shaxsiy tarkib o'rtasida milliy o'zlikni anglash va jangovar ruhni, vatanparvarlik tarbiyasini kuchaytirish, harbiy xizmatchilarning intellektual salohiyatini yuksaltirish ham doimo e'tiborimiz markazida bo'lishi lozim" deb alohida urg'u berib o'tdilar. Hozirda yangi asosda hozirgi davrda harbiy kadrlarni tayyorlash hamda malakasini oshirish tizimini prinsipial jihatdan mutlaqo yangi asosga o'tkazish, qo'shimcha yangi va zamonaviy harbiy ta'lim muassasalari tashkil etish, kursant va tinglovchilarni o'qitish tizimini ko'p tarmoqli asosda yo'lga qo'yish bo'yicha izchil davlat siyosati olib borilmoqda.

Ommaviy tartibsizliklarni bartaraf etish bo'yicha qo'shma otryadlarni tashkil etish jamiyatda qonun va tartibni saqlashda samarali yondashuv bo'lishi mumkin. Politsiya, xavfsizlik xodimlari va boshqa tegishli organlar kabi turli huquqni muhofaza qilish idoralarni birlashtirgan holda, qo'shma otryadlar jamoat tartibini buzish bilan bog'liq muammolarni yanada samarali hal qilish uchun o'z resurslari va tajribalarini birlashtirishi mumkin. Bu hamkorlik yaxshiroq muvofiqlashtirish, ma'lumot almashish va hodisalarga yagona javob berish imkonini beradi. Shuningdek, u turli vaziyatlarni samarali hal qilish hamda jamoatchilik xavfsizligi va farovonligini ta'minlash uchun har bir agentlikning kuchli va imkoniyatlaridan foydalanishga yordam beradi.

Ommaviy tartibsizliklarni bartaraf etish uchun jamoaviy otryadlarni tashkil qilish bir necha sabablarga ko'ra zarur:

1. Kengaytirilgan muvofiqlashtirish: Kollektiv otryadlar turli huquq-tartibot idoralari va hokimiyatlarni birlashtirib, ular o'rtasida yaxshiroq muvofiqlashtirish va muloqot qilish imkonini beradi. Bu jamoat tartibsizliklariga nisbatan samaraliroq va sinxron javob berishni ta'minlaydi.

2. Resurslarni optimallashtirish: Resurslar va tajribalarni birlashtirib, jamoaviy otryadlar xodimlar, uskunalar va boshqa resurslarni taqsimlashni optimallashtirishi mumkin. Bu mavjud resurslardan unumli foydalangan holda jamoat tartibsizliklarini bartaraf etishda yanada samarali va maqsadli yondashish imkonini beradi.

3. Kompleks yondashuv: Jamoat tartibsizliklari turli shakllarga ega bo'lishi mumkin va uni hal qilish uchun turli ko'nikmalar va resurslar talab qilinadi. Kollektiv otryadlar turli turdagi hodisalarga har tomonlama javob berish uchun olomoni nazorat qilish, muzokaralar olib borish va inqirozni boshqarish kabi turli sohalardagi mutaxassislarni birlashtirishi mumkin.

4. Ma'lumot almashish: Birlashgan otryadlar ishtirokchi agentliklar o'rtasida ma'lumot va razvedka ma'lumotlarini almashishni osonlashtiradi. Bu jamoat tartibsizliklarining oldini olish va choralar ko'rishda yanada xabardor va faol yondashish imkonini beradi, chunki agentliklar bir-birining bilim va tushunchalaridan foydalanishi mumkin.

5. Jamoatchilik ishonchi: Jamoa otryadlarining mavjudligi jamoat tartibini saqlash bo'yicha birlashgan va muvofiqlashtirilgan sa'y-harakatlardan dalolat beradi. Bu jamiyatda ishonchni mustahkamlashga yordam beradi, chunki odamlar jamoat tartibsizliklari bilan bog'liq muammolarga qat'iy va qat'iy munosabat bildirishadi, bu esa huquqni muhofaza qilish organlari bilan ishonch va hamkorlikni oshirishga olib keladi.

Umuman olganda, jamoat tartibsizliklarini bartaraf etish uchun jamoaviy otryadlarni tashkil etish jamiyatda tinchlik va xavfsizlikni saqlashga yanada samarali, kompleks va muvofiqlashtirilgan yondashuv imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2019.
2. Shavkat Mirziyoyev. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. Toshkent – “O'zbekiston” – 2018. 456 b.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni PF-27-son. O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida. 2021 yil 29 noyabr. lex.uz/uz/pdfs/5749291.
4. Ismoilov A.S., Raxmonov F.E., Akbarov L.I. Ommaviy tartibsizlikning kelib chiqish sabablari va bartaraf etish yo'llari: O'quv qo'llanma. – T.: TOHTBY, 2015.- 80 bet.
5. Васильев Д.В. Концепции организации деятельности полиции и возможности их использования в отечественной практике: по материалам США и некоторых стран Западной Европы: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. М., 2005